

Iniciators Guntis Bojārs

Par publiskām pasūtījumu tāmēm

Balso, lai pasūtījumu tāmes ir publiskas. Tas mazinātu iespējas nozagt un “otkatos” izmaksāt valsts naudu.

Ar likumu noteikt, ka līdz ar uzvarētāja paziņošanu valsts un pašvaldību pasūtījumos Iepirkumu uzraudzības biroja (IUB) mājas lapā tiek publicēta ne tikai kopējā līguma summa, bet arī saņemtā pasūtījuma specifikācija un arī tāmes atšifrējums pa pozīcijām, ko iesniedzis uzvarējušais komersants, pretendējot uz pasūtījumu un to saņemt. Tāpat par publiski būtu nosakāma darbu tāme un darbu specifikācija jau pēc pasūtījuma īstenošanas, ņemot vērā, ka darbu laikā nereti no tāmes notiek novirzes.

Pašreiz ar likumu noteiktā kārtība paredz, ka informācija par visiem valsts un pašvaldību pasūtījumiem, kuros tiek tērēti valsts un pašvaldību līdzekļi, – to izsludināšana un rezultāti ar konkrētiem pasūtījuma saņēmējiem tiek publicēti Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā. Tajā pašā laikā šāds informācijas apjoms nesniedz pilnu ieskatu tajā, kā konkrētie līdzekļi tiek tērēti, it sevišķi gadījumos, kad pasūtījuma apjoms sasniedz ievērojamas summas.

Ņemot vērā, ka ap valsts un pašvaldību pasūtījumiem aizvien pastāv šaubu ēna par to godīgumu un lai mazinātu dažādus korupcijas riskus (tāmes gan nereti tiek “uzpūstas”, gan apzināti samazinātas ar domu pēc tam līguma noteikumus mainīt), būtu nepieciešams par publisku informāciju padarīt arī smalkāku izdevumu pozīciju atšifrējumu – tāmi.

Atšifrējot tāmi, būtu nepieciešams atklāt arī konkrētā pasūtījuma specifikāciju. Par publisku būtu nosakāma arī tāme un specifikācija pēc pasūtījuma veikšanas, ierobežojot gan tās informācijas daļu, kas atklāj komercinformāciju vai privātus datus par konkrētiem darbu veicējiem.

Šobrīd likums valsts un pašvaldību pasūtījumu veicējiem neliedz atklāt sabiedrībai visu informāciju par darbu tāmēm un darbu specifikāciju, taču tajā pašā laikā likums arī skaidri nenosaka, ka tas būtu darāms, un, piemēram, Rīgas dome Latvijas televīzijas raidījumam “Aizliegtais paņēmiens” ir atteikusi atklāt Mežaparka estrādes rekonstrukcijas darbu tāmi, kas pārsniedz vairākus miljonus eiro. Latvijas televīzija šobrīd šo darbu tāmes atklāšanu plāno panākt ar tiesas starpniecību.